- Maghatag ug mga benepisyo sa duha (2) ka bulan nga adunay sakto nga suweldo base sa binulan nga kita, alang sa mga empleyadong kababayen-an nga nagpailalom sa operasyon nga gipahinabo sa mga sakit sa gynecological, kung gihatagan nila ang padayon nga nagkahiusa nga serbisyo sa pagpanarbaho nga labing menos unom (6) ka bulan sulod sa dose (12) ka bulan;
- · Pantay nga mga katungod sa tanan nga mga butang nga may kalabutan sa kaminyoon ug relasyon sa pamilya. Siguruhon sa Estado ang parehas nga mga katungod sa mga kababayen-an ug lalaki nga: mosulod ug mobiya sa mga kaminyoon, gawasnon nga makapili ug usa ka kapikas, modesisyon sa ihap ug gidak-on sa ilang mga anak, makatagamtam sa personal nga mga katungod lakip ang pagpili sa usa ka propesyon, pagpanag-iya, pagbaton, ug pagpangalagad sa ilang kabtangan, pagbag-o, o pagpadayon sa ilang nasyonalidad. Giingon usab niini nga ang pagkasal ug pagminyo sa usa ka bata wala'y ligal nga epekto. Gipasalig usab sa Magna Carta of Women ang mga katungod sa sibil, politika ug ekonomiya sa mga kababayen-an sa mga natad sa sektor, labi na ang ilang katungod sa:
- Seguridad sa pagkaon ug mga kapanguhaan alang sa produksiyon sa pagkaon, lakip na ang managsama nga mga katungod sa titulo sa yuta ug pag-isyu sa mga kontrata sa pagkatugyanan ug mga katungod;
- · Lokalidad, pag-access, luwas ug barato nga balay;
- Panarbaho, panginabuhi, pagpautang, kapital ug teknolohiya;
- Pagbansay sa mga kahanas, eskolar, labi na sa pagtuki ug pag-uswag nga ang tumong alang sa mga babaye nga mahigalaon nga teknolohiya sa umahan;
- Representasyon ug partisipasyon sa pagbuhat sa mga polisiya, o desisyon sa pang rehiyon, nasyunal ug internasyunal lebel.

- Maka-access sa impormasyon sa hisgutanang polisiya sa kababayen-an, lakip na ang mga programa, proyekto, ug mga pondo nga makaapekto sa kanila;;
- Sosyal Proteksiyon
- Pag-ila ug pag preserba sa kulturanhong kaliwatan ug makahatag ug integridad nga ang Sistema sa kultura ug mga naandan dili madiskriminar sa kababayen-an.
- Pag-apil sa mga panaghisgot bahin sa kalinaw ug kalamboan;
- Mga serbisyo ug pagpangilabot alang sa mga kababayen-an labi na sa kalisud nga mga kahimtang o WEDC;
- Pagpanalipod sa mga batang babaye batok sa tanan nga porma sa diskriminasyon sa edukasyon, kahimsog ug nutrisyon, ug kalamboan sa kahanas; ug
- Proteksiyon sa Women Senior Citizen

MAGNA CARTA OF WOMEN

(Republic Act No. 9710)

Unsa ang Magna Carta of Women (Republic Act No. 9710)

Ang magna carta for women usa ka komprehensibong balaod sa mga kababayen-an kontra sa diskrisminasyon pinaagi sa pag-ila, pag protekta, ug pag promotar sa katungod sa mga kababayen-an hilabi na sa nagkadaiyang sektor sa katilingban.

Unsa ang diskriminasyon batok kababayen-an?

Ang Magna Carta for Women nagahulagway sa diskriminasyon sama niini:

- Bisan unsa nga kasarian, lalaki man o babaye, nga hingpit makaapekto sa o tumong nga makadaot, pagbiay-biay, kalingawan, o kawalay respeto sa ilang kasarian, lalaki man o babaye, sa ilang tawhanong katungod ug pundasyon sa kagawasan sa pulitika, ekonomiya, kultura, katilingban, ug uban pa.
- Bisan unsang lihok, subay sa balaod, polisiya, administratibong gimbuhaton, o praktika, direkta o dili direkta, o hingpit nga kababayen-an isip pag-rekognisa ug pag-ila sa ilang katungod ug kalipay sa mga opurtunidad, benepisyo o prebilihiyo;
- Ang sukod o praktika sa pang kinatibuk-ang aplikasyon nga napakyas sa paghatag alang sa mga mekanismo aron mabalda o matubag ang mga kakulangan o pinasukad sa gender o mga limitasyon sa mga babaye, ingon usa ka resulta diin ang mga babaye gidid-an o gidili sa pag-ila ug pagpanalipod sa ilang mga katungod ug sa ilang pagsulud sa malipayon nga oportunidad, benepisyo, o mga pribilehiyo; o mga babaye, labi pa sa mga lalaki ang gipakita nga nakaantus sa labi ka daotang mga epekto sa mga lakang o gawi niini; ug
- Ang diskriminasyon nga gikompiskar sa o pag bahin-bahin sa ubang mga basehan, kahimtang, o kahimtang, sama sa kaliwatan, edad, kakabus, o relihiyon.

Unsa ang mga katungod sa kababayen-an ilalom sa Magna Carta for Women?

• Ang tanan nga mga katungod sa Konstitusyon sa Pilipinas ug ang mga katungod nga giila ilalum sa mga internasyonal nga mga instrumento nga gipirmahan ug gitugutan sa Pilipinas, nga nahiuyon sa mga balaod sa Pilipinas mahimong mga katungod sa mga babaye ilalum sa Magna Carta of Women. Kini nga mga katungod matagamtam nga walay diskriminasyon tungod kay gidili sa balaod ang diskriminasyon batok sa mga babaye, nahimo man kini sa publiko ug pribado nga mga organisasyon o indibidwal.

Ang Magna Carta of Women usab nagpahayag sa katungod sa matag babaye sa:

- Proteksiyon gikan sa tanang porma sa pagpanlupig, lakip na ang gihimo sa Estado. Naglakip kini sa pagdugang nga pagtaas sa pagrekrut ug pagbansay sa mga kababayen-an sa mga serbisyo sa gobyerno nga nagtabang sa mga babaye nga biktima sa mga kalapasan nga may kalabutan sa kasarian. Gisiguro usab niini ang mandatory nga pagbansay sa tawhanong katungod ug pagkasensitibo sa kasarian sa tanan nga mga kawani sa gobyerno nga nahilambigit sa pagprotekta ug pagpanalipod sa mga kababayen-an batok sa kapintasan nga base sa kasarian, ug nagmando sa mga Lokal nga Panggonyerno nga magtukod ug usa ka Violence Against Women Desk sa matag barangay aron masulbad ang kaso sa Violence Against Women;
- Proteksiyon ug siguridad sa tanang panahon sa katalagman, kalamidad ug kahimtang sa kawad-on o krisis, hilabi na sa mga nanginahanglan ug tabang o ayuda, pagpabalik, rehabilitasyon, contruction efforts, lakip na ang proteksion sa pagpahimulos sa kasarian ug uban pang porma sa pagbiay-biay sa tawhanong kasarian.
- Pantay nga pag-access ug pagwagtang sa diskriminasyon batok sa mga kababayen-an sa edukasyon, iskolar ug pagtuon. Naglakip kini sa pag-usab sa mga materyales sa pang-edukasyon ug curricula aron makuha ang mga naandan ug mga imahe sa kasarian, ug paglapas balaod, dili makabasa, pagdili sa pag-enrol ug uban pang may kalabutan nga diskriminasyon batok sa mga babayeng estudyante ug babayeng magtutudlo tungod sa pagmabdos gawas sa kaminyoon;

- Pantay nga pag-salmot sa sports. Naglakip kini nga mga lakang aron masiguro nga ang diskriminasyon nga gibase sa gender sa kompetisyon ug dili kompetisyon nga dula gikuha aron ang mga kababayen-an makaambit sa pag-uswag sa sports;
- Walay diskriminasyon sa trabaho sa natad sa militar, pulisya ug uban pang susamang serbisyo. Naglakip kini sumala sa parehas nga mga pribilehiyo ug promosyon o oportunidad sama sa mga kalalakin-an, lakip ang pagtaas sa sweldo, dugang nga mga benepisyo, ug mga awards, subay sa katakus ug kalidad sa ilang pagserbisyo. Ang dignidad sa mga kababayen-an sa militar, pulisya ug uban pang susamang mga serbisyo kinahanglan kanunay nga respetohon, hatagan sila og parehas nga kapasidad sa mga lalaki nga molihok ug mosulod sa mga kontrata, lakip ang kaminyoon, ingon usab adunay katungod nga magbilin ug mga benepisyo alang sa mga kababayen-an, ingon man sa maternity leave, nga gihatag sa gikan sa balaod;
- Walay diskriminasyon ug non-derogatory nga paghulagway sa mga babaye sa media ug pelikula aron mapataas ang kaamgohan sa kinatibuk-ang publiko sa pag-ila sa dignidad sa mga babaye ug ang papel ug kontribusyon sa mga kababayen-an sa pamilya, komunidad, ug sa katilingban pinaagi sa estratehikong paggamit sa mass media;
- Ang komprehensibo nga mga serbisyo sa panglawas ug kasayuran sa panglawas ug edukasyon nga naglangkob sa tanan nga mga yugto sa tuyok sa kinabuhi sa usa ka babaye, ug nagtubag sa mga nag-unang hinungdan sa mortalidad ug kaluyahon sa kababayen-an, lakip ang pag-access sa uban, pag-atiman sa inahan, responsable, pamatasan, ligal, luwas ug epektibo nga mga pamaagi sa pagplano sa pamilya, ug pag-awhag sa himsog nga mga kalihokan sa estilo sa kinabuhi aron malikayan ang mga sakit;